

**ШКОЛА ЗА ОСНОВНО МУЗИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ
КУЛА**

На основу Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" бр.62/03, 58/04, 62/04, 79/05 и 101/05) и члана 81. истог Закона школски одбор Школе за основно музичко образовање у Кули на седници одржаној 13.09.2016. године,

д о н е о ј е

**Програм заштите ученика Школе
од насиља**

У Кули, 13. Септембра 2016.

Председник Школског одбора
Шомо Кула

Биљана Старчевић

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ШКОЛЕ ОД НАСИЉА

Сви облици насиља, злостављања и занемаривања деце, којима се угрожава или нарушава физички, психички и морални интегритет личности детета, представљају повреду једног од основних права детета наведених у *Конвенцији Уједињених нација о правима детета*, а то је право на живот, опстанак и развој.

Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства ученика. Насиље је вишедимензионална појава. Не постоје прецизне границе између различитих врста и облика насиља, односно, они се међусобно преплићу и условљавају.

Насиље може имати различите форме :

Физичко насиље

Физичко насиље се односи на понашање које доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика. У физичко насиље спада :

- ✓ ударање
- ✓ шутирање
- ✓ гурање
- ✓ шамарање
- ✓ чупање
- ✓ дављење
- ✓ бацање
- ✓ гађање
- ✓ напад оружјем
- ✓ тровање
- ✓ паљење, посипање водом
- ✓ ускраћивање хране, сна и сл.

Емотивно или психолошко насиље

Емотивно или психолошко насиље односи се на оно понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког или емотивног здравља и достојанства ученика. Примери емотивног насиља:

- ✓ омаловажавање
- ✓ етикетирање
- ✓ игнорисање
- ✓ вређање
- ✓ уцењивање
- ✓ називање погрдним именима
- ✓ оговарање
- ✓ подсмевање-исмејавање
- ✓ неприхватање
- ✓ изнуђивање

- ✓ манипулисање
- ✓ претња
- ✓ застрашивање
- ✓ ограничавање кретања ученика

Социјално насиље

Социјално насиље је искључивање из групе и дискриминација :

- ✓ одвајање ученика од других на основу различитости
- ✓ довођење у позицију неравноправности и неједнакости
- ✓ изолација
- ✓ недружење
- ✓ игнорисање
- ✓ неприхватање по било ком основу

Сексуално насиље

Сексуално насиље и злоупотреба ученика подразумева њихово укључивање у сексуалну активност коју она не схватају у потпуности, за коју нису развојно дорасли (не прихватају је, нису у стању да се са њом сагласе) и која има за циљ пружање уживања или задовољења потребе друге особе. Сексуалним насиљем се сматра :

- ✓ сексуално узнемиравање - ласцивно коментарисање
- ✓ етикетирање
- ✓ ширење прича
- ✓ додиривање
- ✓ упућивање порука
- ✓ фотографисање
- ✓ телефонски позиви и сл.
- ✓ навођење или приморавање на учешће у сексуалним контактним и неконтактним активностима.
- ✓ коришћење ученика за проституцију, порнографију и други облици сексуалне експлатације.

Електронско насиље :

- ✓ путем СМС и ММС порука, веб-сајта, четовањем

Злоупотреба :

Злоупотреба ученика представља све што појединац и институције чине или не чине, а што директно утиче или индиректно шкоди ученицима или им смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи их у немоћан, неравноправан и завистан положај у односу на појединца или установу.

Занемаривање

Занемаривање или немарно поступање представља случајеве пропуштања Школе или појединца да обезбеде услове за правилан развој ученика у свим областима, што, у

противном, може нарушити њихово здравље, физички, ментални, духовни, морални и друштвени развој.

Експлоатација

Експлоатација ученика односи се на њихов рад у корист других особа и/или Школе. Она обухвата и киднаповање и продају деце у сврху радне или сексуалне експлоатације.

ЦИЉ ПРОГРАМА

Општи циљ Програма је унапређивање квалитета живота ученика и да се у школи креира клима у којој се :

- ✓ учи, развија и негује култура понашања и уважавање личности;
- ✓ не толерише насиље;
- ✓ не ћути у вези са насиљем;
- ✓ развија одговорност свих ;
- ✓ сви који имају сазнање о насиљу обавезују на поступање

Мере у спровођењу Програма заштите ученика од насиља :

- ✓ мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад ученика
- ✓ мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у Школи.

Специфични циљеви у превенцији

- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.
- Укључивање свих интересних група (ученици, наставници, административно и помоћно особље, директор, родитељи / старатељи, локална заједница) у доношењу и развијању програма превенције.
- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања.
- Дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља.
- Информисање свих укључених у живот и рад Школе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговању у ситуацијама насиља.
- Унапређивање компетенције наставног и ваннаставног особља, ученика, родитеља, старатеља, локалне заједнице за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања.

Специфични циљеви у интервенцији

- Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља.
- Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља.
- Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите.
- Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција ученика у заједницу вршњака и живот Школе.
- Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру Програма заштите ученика од насиља, Школа, у складу са својим специфичностима рада и окружења планира, спроводи и прати ефекте превентивних активности тако да оне треба да су у складу са циљевима Посебног протокола и предложеним задацима.

Школа у складу са Посебним протоколом за заштиту ученика од насиља злостављања и занемаривања у Школи ће припремити анкете за све ученике нижих и виших разреда којом ће се утврдити степен и стање присутности свих видова агресије у Школи, на основу увида присутности насиља и на основу стања:

- ✓ учесталости инцидентних ситуација и броја пријава насиља;
- ✓ заступљености различитих врста насиља;
- ✓ броја повреда ;
- ✓ сигурности објекта, дворишта и сл.

У школи постоји физичко-техничко обезбеђење, стална подршка директора, наставника и свих других запослених у Школи.

Школа доноси План превентивних активности као и План интервентних активности.

За планирање превентивних активности и анализу стања важни су:

- ✓ процена реализованих обука за запослене и потреба даљег усавршавања који ће бити реализовани о организацији "Грађанских иницијатива".
- ✓ број и ефекти реализованих акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ,
- ✓ степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад школе, и друго.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

(Процедуре и поступци интервенције у заштити деце од насиља)

По добијању информација

- ✓ да ли се насиље дешава или постоји сумња
- ✓ где се дешава - да ли се дешава у школи или ван ње,
- ✓ ко су учесници - актери насиља, злостављања и занемаривања,
- ✓ облик и интензитет насиља злостављања и занемаривања

Школа доноси процену нивоа ризика за безбедност ученика и доноси План интервентних активности.

Директор ШОМО Кула

Љиљана Барна Никитовић